SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. C. No. 215. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, NOVEMBER 11, 1993. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 11-го ЛИСТОПАДА 1993. Ч. 215. РІК C.

ВЛАДИКА П. ВАСИЛИК ОЧОЛИВ НОВУ ЕПАРХІЮ

Львів (Львівська Архиепархія). — У неділю, 31-го жовтня, в Коломиї відбулася церемонія встановлення Коломийсько-Чернівецької Епархії та інсталяція її Єпископа-ординарія Владики Павла Василика. Біля 15,000 вірних прийшло на цю подію.

Владика П. Василик

На кордоні Івано-Франківської та Коломийсько-Чернівецької Епархій у місті Отинія Владику Мирослава Івана Любачівського хлібом-сіллю зустрічали Владики П. Василик разом із священиками та вірними УГКЦеркви.

Рішення про створення Коломийсько-Чернівецької Епархії було прийняте на Синоді єпископів УГКЦ у травні 1992 року. Згодом це рішення одобрив Папа Іван Павло II. Єпископом-ординарієм нового престолу рекомендовано колишнього в'язня сталінських концтаборів Владику П. Василика.

До складу Коломийсько-Чернівецької Епархії ввійшла Чернівецька область та такі райони Івано-Франківської области: Коломийський, Верховинський, Городенський, Косівський, Надвірнянський, Снятинський і Тлумацький.

Перед Літургією Владика склав послух Папі та главі УГКЦ. Владика Любачівський передав Владиці Василикові жезл, як символ віри і порядку.

Під час Літургії до новопризначеного Єпископа та вірних УКГЦ звернулися Владика Любачівський та папський нунцій в Україні Архиєпископ Антоніо Франко. Слово-відповідь виголосив Владика Василик.

На церемонії були присутні владики УГКЦ — Епарх Івано-Франківська Софрон Дмитерко, Єпископ Перемишля Іван Мартиняк, Єпископ Тернополя Михайло Сабрига, а також представники влади — представник Президента у Івано-Франківській області Василь Павлик, голова Обласної Ради Степан Воловецький і посадник Коломиї Володимир Машталер.

Після Літургії гості оглянули приміщення канцелярії Владики, яке буде розташоване у приміщенні колишнього райкому партії.

В Україні дозволено купувати зброю для самооборони

Київ (УНІАР). — Тут Міністерство Внутрішніх справ оприлюднило інструкцію, згідно з якою громадяни можуть купити газовий пістоль, мисливську чи спортову рушницю і все це може бути використане для самооборони.

Бажаючий придбати зброю спочатку отримує дозвіл у відділі міліції за місцем мешкання. Дозвіл може отримати кожна особа, яка досягла 18 років під умовою, що вона не хвора нервово і не була засуджена за тяжкі злочини. Дозвіл на користування одним пістолем можна видавати для всіх членів сім'ї. У фірмах зброя для самозахисту може бути оформлена на кількох співпрацівників. Під час продажу до кожного пістоля додається спеціяльна інструкція щодо його вживання.

Виготовленням мисливської зброї та зброї для самозахисту може займатися підприємство будь-якої форми власности, при наявності ліцензії на виготовлення такої зброї. Крамниці почали вільний продаж зброї. Одна з таких крамниць фірми „Сапсан" вже діє понад три роки.

Р. ЗАХАРЧУК-ЧУГАЙ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Українська Вільна Академія Наук влаштовує доповідь гості з України, старшого наукового співпрцівника Інституту народознавства АН України Раїси Захарчук-Чугай на тему „Українське народне декоративне мистецтво". Доповідь відбудеться у неділю, 14-го листопада, о год. 2-ій по полудні в будинку УВАН, 206 захід 100-та вул. в Ню Йорку. Тоді ж відбудеться пленарне засідання. Телефон для інформацій (212) 222-1866.

В Україні

КИЇВ. — Відновлено випуск українського екологічного вісника „Ойкумена". Ініціятори і засновники — Інститут клінічної біології та генетичної інженерії, Академія Наук України та Національний Екологічний Центр. У віснику друкуватимуть екологічні матеріяли українських авторів, поточні інформації про діяльність Міністерства Природи та інші важливі матеріяли.

СИМФЕРОПІЛЬ. — Народна Партія Криму, створена на базі Союзу ветеранів Афганської війни, оприлюднила свою програму реформ. У ній відкидається і соціялістичний, і капіталістичний устрій. На думку керівників Народної Партії Криму, вільна економічна зона та режим відкритої економіки — це кабала для більшости громадян. НПК виступає за включення до економіки інвестицій для розвитку науковомістких технологій. Організаційний комітет партії очолюють народні депутати Криму Геннадій Черниш та Віктор Межак.

ХЕРСОН. — Працівники відділу боротьби з корупцією виявили і знищили півтора гектара індійських конопель на одному з дніпровських островів. З цих конопель виробляють наркотики — маріхуану і гашиш. Козаки Херсонського Коша запропонували свою допомогу у виявленні нового виду конопель.

ЗУСТРІЧ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ І РОСІЇ НЕ МАЛА УСПІХУ

Одеса (УНІАР). — Тут 6-го листопада завершилася зустріч міністрів закордонних справ України і Російської Федерації Анатолія Зленка та Андрея Козирєва.

На пресовій конференції після зустрічі вони оголосили, що зустріч була конструктивною щодо пошуку шляхів здійснення домовлень президентів Леоніда Кравчука і Боріса Єльцина. Багато уваги приділено проблемам Чорноморської фльоти, ядерного роззброєння та використання відпадків з атомних електростанцій.

Російський міністер А. Козирєв заявив, що Росія не виступала б проти бажання України мати ядерну зброю, коли б це була виключно двостороння проблема, але ж, мовляв, ракети в Україні націлені зовсім не на Росію. Таким чином, Козирєв дає зрозуміти, що українська зброя загрожує всьому світові. Він також заявив, що існує велика небезпека екологічної загрози через поганий стан зброї, розташованої в Україні, та що в Україні може з'явитися ядерний тероризм.

Почавши розмову з того, що Росія не має наміру тиснути на Україну, Козирєв, однак, зробив усе для того, щоб на Україну тиснув увесь світ. Крім того, Козирєв заявив, що у випадку затримки ядерної зброї, Росія знову припинить постачання в Україну нафти, газу і обладнання для атомових електростанцій. „Якщо уран, отриманий з боєголовок, буде проданий на світовому ринку, то Україна отримає свою долю", — сказав Козирєв і додав, що російські дипломати занепокоєні зміною у Західній Европі та ЗСА, які готові визнати за Україною тимчасовий ядерний статус.

А. Зленко назвав заяви Козирєва „перебільшеннями" і додав, що він проти надмірної драматизації навколо цих питань.

Загалом зустріч міністрів пройшла без загострень, сторони підтвердили головні домовлення між президентами України і Росії в Масандрі поблизу Ялти, узгодили питання громадянства та соціяльного захисту росіян в Україні та українців у Росії. Щодо ядерної зброї і постачання нафти та газу в Україну ніяких конкретних рішень не прийнято. Виглядає, що ці питання будуть вирішуватися після парляментарних виборів у Росії та Україні.

На думку начальника Першого територіяльного управління МЗС Михайла Дашкевича, важливим результатом переговорів є досягнення домовлености про прискорення підготовки міждержавного договору, в якому будуть узгоджені проблеми співпраці, встановлення державного кордону між Україною і Росією, прискорення ратифікації російською стороною угоди про визнання власности та вирішення багатьох інших питань.

На запитання кореспондента УНІАР, чи розглядалося на зустрічі питання про статус міста Севастополя, Дашкевич відповів, що президент Росії та Міністерство Закордонних Справ Російської федерації відмежувалися від рішення російського парляменту з 9-го липня 1993 року щодо надання Севастополю статусу російського міста, тому це питання не розглядалося.

Верховна Рада розгляне питання про вето на укази Президента

Київ (УНІАР). — Тут у вівторок, 9-го листопада, після короткої перерви, розпочала працю сесія Верховної Ради України. Депутати ухвалили плян праці сесії на тиждень. Вирішено розглянути склад нової колеґії Генеральної прокуратури, закон про вибори, склад Центральної Виборчої Комісії та закон про корупцію.

Додатково до порядку денного включене питання про накладення вето на укази Президента України Леоніда Кравчука щодо приватизації об'єктів незавершеного будівництва та випуску державних цінних паперів під національні ресурси України. Ці питання розглядатимуться у комплексі з програмою дій Уряду в присутності Президента Кравчука і виконуючого обов'язки прем'єр-міністра України Юхима Звягільського.

Як відомо, в перші дні листопада Л. Кравчук підписав низку указів, якими передбачено врегулювання грошово-кредитної політики, прискорення приватизації комунальних і промислових об'єктів і випуск цінних паперів, кожен з яких коштуватиме 25 міл. дол. Указом про індексацію номінальної вартости приватизаційних майнових сертифікатів від 1-го листопада встановлено розмір загальної емісії сертифікатів — 35 українських карбованців, а номінальна вартість сертифікатів 1 міл. 500,000 карбованців.

Укази Президент видав після того, як на Українській Міжбанківській Валютній Біржі курс доляра досяг 31,000 карбованців (під умовою, що з 12-го серпня утримується фіксований офіційний курс 5,970 кар. за один доляр). Одним з указів Президент Кравчук тимчасово заборонив торги на валютній біржі.

Віцепрем'єр-міністер Валентин Ландик прокоментував це так: „Українська Міжбанківська Валютна Біржа через незначний об'єм продажу валюти не стала мірилом, що реально визначає курс доляра до карбованця. Після відкинення фіксованого курсу ми прийдемо до 'плаваючого' курсу".

Інакше думає колишній міністер економіки, голова Українського Фонду Підтримки Реформ Віктор Пинзеник. На його думку указ погіршить ситуацію, бо мова знову ж таки йде про фіксований курс, але з ліквідацією валютної біржі. Тому з'явиться понад 40 валютних курсів (за числом банків), що сприятиме серйозним зловживанням і вщент зруйнує український валютний ринок.

Радник прем'єр-міністра України Віктор Суслов вважає, що президентський указ ліквідує фіксований курс, а запроваджує регульований, що є першим кроком до майбутньої грошової реформи.

Голова Біржової комісії Вадим Гетьман вважає, що розрахунки між резидентами в чужоземній валюті треба заборонити цілком, а також заборонити видачі ліцензій на торгівлю за валюту на території України. Валюту повинні купувати і продавати лише спеціяльно призначені для цього банки.

Керівник Центру Ринко-

(Закінчення на стор. 3)

У Франції введений 32-годинний робочий тиждень

Париж. — У понеділок, 8-го листопада, верхня палата парляменту країни незначною більшістю голосів схвалила запровадження на деяких державних підприємствах Франції 32-годинного робочого тижня. Консервативний уряд змушений був піти на такий непопулярний захід, як скорочення робочого тижня, для боротьби зі зростаючим безробіттям.

Це вже друге скорочення робочого тижня у Франції. У 1981 році соціялісти, які перебували тоді при владі, зменшили робочий тиждень на годину, залишивши незмінною запрацьовану платню. Цей захід став об'єктом критики правих партій, які доказували, що таке зменшення стало однією з причин величезного дефіциту державного бюджету. Консервастисти були змушені піти на такий крок лише після того, як попередні зусилля уряду Баллядюра зменшити безробіття не увінчалися успіхом. На кінець третього кварталу рівень безробіття у Франції досягнув 11.7 відсотка. „В той же час уряд Баллядюра, який може досить вільно вибирати засоби, — підкреслювала газета „Лє Монд", — надто обмежений в часі. Якщо Баллядюрові не вдасться справитися з безробіттям до президентських виборів 1994 року, то місце Міттерана займе інший соціяліст".

Зменшення робочого тижня і відповідне зменшення платні економісти пропонували раніше. Деякі компанії з початку цього року застосовують подібні заходи, зокрема, ряд підприємств перейшов на чотириденний робочий тиждень, щоб не звільняти робітників з праці. Прийняті заходи, особливо зменшення платні, зустріли серйозний спротив опозиції. Соціялісти і комуністи голосували проти. День перед цим нижня палата французького парляменту провалила цей законопроєкт. Щоб закон, внесений урядом, був прийнятий парляментом у повному обсязі, його повинні спільно обговорити нижня і верхня палати.

Крім зменшення робочого тижня уряд Баллядюра вніс на розгляд депутатів ще кілька поправок до трудового законодавства. Зокрема заплановано дозволити підприємцям приймати на працю учнів, які будуть діставати половину гарантованого мінімуму заробітньої платні. Уряд має намір зменшити податки з власників підприємств, що повинно збільшити виробництво.

ОСІННЯ ЗАБАВА

Ню Йорк. — Місцевий Осередок Спілки Української Молоді ім. ген.-хор. Тараса Чупринки влаштовує традиційну осінню забаву в суботу, 13-го листопада, о год. 9-ій вечора в Українському Народному Домі, 142 Друга аве. в Ню Йорку. Гратиме оркестра „Чарівні очі". У справі резервації місць слід телефонувати до Р. Кіфяка, клюб „Діброва" (212) 473-2955.

У СВІТІ

У ПОНЕДІЛОК, 8-ГО ЛИСТОПАДА, президент Боріс Єльцин передав на всенародне обговорення проєкт нової посткомуністичної конституції Росії. Росіянам, які 12-го грудня будуть вибирати своїх законодавців, в цих же бюлетенях буде надруковане питання, чи згідні вони з варіянтом проєкту конституції, з яким їх до того часу ознайомлять. Проєкт кілька місяців розробляла група політиків, економістів і адміністраторів, яких особисто призначив Б. Єльцин. Згідно з проєктом нової конституції, депутати нижньої палати парляменту — Думи, будуть вибиратися на два роки, а не на чотири, як було запропоновано раніше.

ПІД ЧАС ОСТАННЬОЇ ОПЕРАЦІЇ проти ісламістів алжирським силам безпеки вдалося знайти список осіб, яких мали намір ліквідувати фундаменталісти. Жертвами нападів повинні були стати перш за все представники інтелігенції: лікарі, політики, юристи і професори, зв'язані з теперішнім урядом країни. Однак на першому місці в цьому списку майбутніх жертв стоять журналісти. Черговою жертвою злочинців повинна була стати працівниця місцевої телевізії, яку збиралися вбити в її власному домі в найближчу неділю. Журналістці пощастило, бо її „ліквідатора" вдалося заарештувати задовго до запляннованого вбивства і уряд попередив жінку про небезпеку. Деякі алжирські газети вказують, що це не перший список „ворогів ісляму", який вдалося знайти.

НАСТУПНА ЗУСТРІЧ керівників сімох найбільш розвинутих промислових країн відбудеться в Неаполі на початку липня наступного року. Про це офіційно заявила канцелярія уряду Італії. Як сказано у повідомленні, Росія знову буде запрошена взяти участь в цій зустрічі. Домовленість провести саме в Італії нову нараду „великої сімки", яка об'єднує ЗСА, Японію, Німеччину, Великобританію, Францію, Канаду та Італію, була досягнута ще в Токіо вліті цього року.

ФРАНЦІЯ ЗМЕНШИТЬ КІЛЬКІСТЬ своїх дипломатів в Алжирі, повідомив міністер закордонних справ Франції Ален Жюппе. Уряд вжив додаткових заходів щодо безпеки амбасади і консульських установ Франції в Алжирі, і зменшення дипломатичного персоналу повинно полегшити виконання цього завдання, сказав міністер. Справа про захист французьких дипломатів в Алжирі назріла в кінці вересня, коли одна з екстремістських груп взяла в закладники трьох співпрацівників консульства Франції в столиці Алжиру.

ЗОЛОТА БІРЖА БУДЕ відкрита найближчим часом у Москві. З відкриттям біржі ціни на золото видобувачам буде диктувати не уряд, як це робиться тепер, а комерційні банки, які здійснюють операції з дорогоцінними металами. Такий порядок відповідатиме ринковим відносинам і міжнародній практиці у сфері торгівлі золотом.

КОРОЛЬ МАРОККО Гассан II погодився, щоб консервативні партії зформували коаліційний уряд, в якому візьмуть участь ліві організації. Однак це компромісове рішення відкинули ліві групи.

А. ҐОР І Р. ПЕРО ЗУДАРИЛИСЬ В ДЕБАТІ

А. Ґор і Р. Перо під час дебати на телевізії.

Вашінгтон. — Тому, що справа Північно-американського торговельного договору останнім часом набрала великого розголосу, Уряд ЗСА провадить кампанію, переконуючи, що це є дуже потрібним кроком для економічного зросту країни, а з другого боку зорганізовані робітничі профспілки настоюють, що це буде втратою для ЗСА, зокрема для робітників.

У зв'язку з тим унікальною подією була публічна дискусія між віцепрезидентом Ал Ґором і відомим політично-економічним активістом Россом Перо. Відбулася ця 90-хвилинна дискусія на програмі Леррі Кінга телевізійної мережі Сі-Ен-Ен. Хто вийшов переможцем цієї публічної дискусії важко сказати, бо не виявлено жодних переконливих аргументів. Крім того дискутанти не віддали належної поваги справі, яка торкається не тільки сьогодення, але також майбутності. Їх поведінка при дискутуванні була на висоті розхвильованих підлітків, які, не маючи конкретних аргументів, старалися переговорити один одного.

Віцепрезидент Ґор закинув Р. Перо, що він виступає проти Північно-американського торговельного договору тільки тому, щоб здобути для себе політичні та фінансові користі. На це Р. Перо заявив, що в загальному він не є проти, але йому не подобається якраз саме цей договір, що його випрацювали Уряди президентів Джорджа Буша і Билла Клінтона.

На думку спостерігачів ця публічна дискусія була надто особистою, тобто обидва дискутанти зосередилися більше на видвигненні своїх становищ, а не на справі, що мала бути ядром дискусії. Слідкуючи за їхніми словами впродовж півтори години, крім закидів в один і другий бік, пересічний слухач залишився, як і досі, без будь-яких конкретних фактів, щоб допомогли йому виробити свою думку. Мабуть це саме можна сказати про нездецированих конґресменів.

В АМЕРИЦІ

АМБАСАДОР ЗСА В УКРАЇНІ Вілліям Міллер в інтерв'ю для преси в Києві повідомив, що найближчим часом між Україною і ЗСА в царині економіки та культури розвинеться співробітництво. Амбасадор сказав, що ЗСА пришлють експертні групи, які працюватимуть в Україні для визначення конкретних напрямків співпраці. На думку В. Міллера, міжнародні банкові кола, включно з банками ЗСА, можуть серйозно допомогти Україні в енерґетичній галузі та в розбудові приватного фармерського господарства.

АНАЛІТИКИ ПОЗА ЇЇ особистим колом дорадників твердять, що коли новообраний губернатор стейту Ню Джерзі Кристін Тодд-Витман схоче дотримати своєї передвиборчої обіцянки про зниження податків, то мусітиме обтяжити своїх прихильників, що своїми голосами підтримали її вибір. Тут вони мають на думці тих позаміських виборців, які втішаються у своїх місцевостях щедрими стейтовими дотаціями для місцевих урядів і шкільних систем. Такої думки є Майкл Шейрінґ, віцепрезидент і касир Стейтового коледжу в Трентоні ім. Томаса Едісона, який був заступником директора безпартійної комісії встановленої 1990 року губернатором Джеймсом Флоріо для перевірки стейтового бюджету і рекомендацій для можливих заощаджень.

НЕДАВНО ВІДКРИТІ для публічного ознайомлення папки зі звітами розвідчих аґенцій вказують на те, що Уряди президентів Роналда Реґена та Джорджа Буша мали докладні дані про вбивства, доконані на наказ правих керівників в Ель Сальвадорі у 1980-их роках, і, не реаґуючи на ці звідомлення, дальше їм допомагали. Ці звіти є багато більш детальними, як ті, що їх представлювано в той час Урядами згадуваних Президентів Конґресові. Звіти, про які мова, на домагання Конґресу були звільнені для публічного використання Державним департаментом, Департаментом оборони та СІ-Ай-Ей.

ЩОБ ЗУПИНИТИ ЗРОСТАЮЧУ критику закордонної політики, Уряд президента Билла Клінтона звільнив з праці першого заступника секретаря Державного департаменту Кліфтона Вортона. Хоча урядові чинники заперечують, що резиґнація К. Вартона є наслідком невдач і критики, політичні аналітики пригадують, що на свого заступника Воррен Кристофер хотів мати професійного дипломата, а не адміністратора. Цікавим є факт, що К. Вартон не мав нічого спільного із закордонною політикою.

SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні: (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.(201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $ 40.00, на півроку —$22.00 на 3 місяці—$12.00
Для членів УНСоюзу $15.00. річно За кожну зміну адреси—$1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою —
За зміст оголошень Редакція не відповідає

P.O Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Боротьба Єльцина за владу в Росії

Коли у Москві йшла затяжна боротьба між президентом Борісом Єльцином і парляментом, який був проти плянованих Єльцином реформ по лінії демократії і вільного економічного ринку, Єльцин ішов ще на компроміси. Він погодився був на звільнення радикального економічного реформатора Ґайдара, який намагався співпрацювати з тією опозиційною коаліцією, яка охоплювала комуністів й чорносотенців, — американська преса спрощено назвала цю опозицію „гардлайнерс", що по-нашому значить або реакціонери, або твердолобі. Між отакими компромісовими ходами була згода Єльцина, що в Росії відбудуться вибори не тільки до парляменту, але й на президента. Відомо, що той затяжний конфлікт між президентом і парляментом довів до вибуху: опозиція під проводом Руцького й Хасбулатова пробувала перевести державний переворот і програла, подібно, як програв путч сталіністів літом 1991 року.

Єльцин позбувся опозиції, розв'язав усі існуючі ще місцеві адміністраційні „Ради", в економічній ділянці, він скасував систему сільськогосподарської колективізації, дозволивши приватизацію землі і — ґрунтовно використовуючи змінену ситуацію — під кінець минулого тижня відкликав вибори нового президента. Він покликався на факт, що у 1991 році вибрали його на термін п'яти років, отож, має право урядувати до 1996 року. Але, виступаючи на пресовій конференції, не виявив, чи він буде знову кандидувати. Навпаки, заявив, що вибере такого кандидата, який потрібний державі і народові у трудному історичному часі й поставить під всенародний референдум такий текст нової конституції, в якій буде заґарантована сильна державна влада. Водночас заявив, що не завагається вжити всі існуючі в Росії роди зброї у випадку якоїсь ворожої аґресії.

Цей останній зворот про можливість якоїсь ворожої аґресії проти Росії був реторикою для сірих громадян і ґурра-патріотів, бо насправді ніхто не збирається нападати на Росію і на всьому обширі Евразії ніхто інший, а саме Росія здобула собі фірму імперіялістичного аґресора. Зате цікавий змаг Єльцина — запевнити Росії на майбутнє „сильну владу". Це дискусійний термін, бо під ним можна розуміти і диктатуру і впорядковану демократію, в якій панували би — як проголосив був президент Ричард Ніксон: „Закон і порядок".

Економіка України так тісно пов'язана з Росією і в свідомості українців так глибоко врізалася пам'ять про той безмір лиха, що його зазнала Україна від Росії від половини XVII сторіччя, що нас мусить найближче цікавити те все, що діється на північ від України. Боріс Єльцин увійшов уже в історію, як той колишній член Політбюра Компартії СССР, який на її останньому конґресі виступив з партії, зліквідував згаданий вище путч сталіністів і відіграв головну ролю у драмі розвалу імперії. Розвалилася вона, бо її останній некоронований імператор Міхаїл Ґорбачов, який вже перейшов до історії своїми „гласністю і перестройкою", — просто втратив територію — і тут історична роля Леоніда Кравчука. Можна не раз почути від земляків фразу, що, мовляв, „всі москалі такі самі' і що „Єльцин не кращий від інших". Це велика примітивізація. Існує у політології проблема нації і держави, існує наука націології.

Один із найвидатніших сучасних українських істориків, професор історії Гарвардського університету, Роман Шпорлюк, у своїй доповіді на форумі Наукового Т-ва імени Шевченка у Ню Йорку вказував саме на Єльцина, як на російського патріота-діяча, який ставить вище націю над державу, — простішими словами — не можна йому закидувати, що він „такий сам" — імперіяліст. Інша річ, що не знаємо всіх куліс, не знаємо гри, що її веде російський міністер закордонних справ Андрей Козирєв, не знаємо, чи і які зобов'язання прийняв Єльцин супроти генералів за їхню поміч у розгрі з парляментом.

Іван Дзюба,
міністер культури України

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ І ПРОБЛЕМИ КУЛЬТУРИ

III

.. Ґенератором національної культури є суспільно-етнічна система. З другого ж боку, саме у творенні культури і завдяки її почасти вже автономному розгортанню суспільно-етнічна система досягає зрілости. Культура стає способом вираження національної ідентичности і виявленням сенсу буття народу. Водночас це не лише сукупний продукт духовної діяльности, а й глибоко індивідуальний, глибоко інтимний феномен. Творення культури є найорганічнішою самореалізацією особистости, а вільна орієнтація людини-сприймача у сфері культури є найнадійнішою ґарантією її духовної суверенности.

З цього погляду українська національна культура є узагальненим вираженням творчих зусиль українського народу, його осягів у світорозумінні, релігії, моралі, художньому мисленні, науці й філософії. І водночас — способом самореалізації української людини з усіма особливостями її психіки, темпераменту, творчої уяви темпераменту, творчої уяви — її способом бути українцем і бути індивідуальністю.

Поряд із багатющими осягами в минулому українська культура мала і болючі втрати, зумовлені субдомінантним, підпорядкованим становищем українського етносу в імперських державах. Імперські режими політично, економічно, соціяльно і психологічно формували комплекс культурної неповноцінности української нації. За несприятливих історичних умов відбувалося руйнування структур — часом неусталених структур — національної культури, а відповідно й структури духовної особистости як і конкретного носія і репродуцента. Механізми самопідтримки національної культури мали працювати з величезним перевантаженням, в екстремальному режимі. І зрештою культурна життєздатність української нації неодноразово діставала підтвердження в історії.

Нині вперше в новітню добу світової історії українська нація матиме можливість показати справжню міру своєї культурної продуктивности. І не лише має можливість, а й повинна сповна її користати, якщо хоче бути не бідним родичем, а повноправним членом сім'ї цивілізованих націй світу.

Однак важливо нам усвідомити, що наслідки культурного колоніялізму буде подолати ще важче, ніж політичного й економічного. І не лише тому, що вони мають більшу інерційну силу, що вони глибше сховані психологічно, але також і через те, що в тому інтелектуальному і духовному просторі, де констатує себе українська культура, панівні позиції посідала і ще посідає російська культура. Якщо мати на увазі не окремі сторони культурного життя, і не наявність талантів у тих чи інших видах мистецтва, і не смакові симпатії чи антипатії якихось груп людей, — а весь обшир культури, її нагромаджений потенціял, надто її інтелектуальні аспекти, наприклад, співвідношення україномовної і російськомовної літератури — художньої, наукової, мистецької, філософської, — як оригінальної, так і перекладної, — а надто ж культурні стереотипи значної частини населення і функціонерів самої сфери культури, не кажучи вже про колоніяльну асиметрію успадкованої нами інфраструктури.

Ще й сьогодні живе уявлення, насаджуване давніми й недавніми русифікаторами, уявлення про те, що домінування російської культури в Україні пояснюється її питомими перевагами над українською. Історичні факти говорять про інше: тріюмфальний шлях російській культурі в Україну розчистило жорстоке державне, імперське насильництво. Добре сказав про це Жаботинський у своїй полеміці з Петром Струве: „...Навіщо іґнорувати історію і запевняти, ніби все обійшлося без кулака і ніби успіхи російської мови на периферії доводять внутрішню безсилість інородницьких культур? Нічогісінько ці успіхи не доводять, крім тієї старої істини, що підкованим чоботом можна втоптати в землю найжиттєздатнішу квітку".

Однак, сьогодні треба сказати, що таке пояснення може бути вичерпаним лише щодо початкового етапу експансії російської культури. Насаджена силоміць і добре доглянута, вона прижилася на сприйнятливім ґрунті і почала давати плоди, привабливі для українців. Вона стала і залишається самостійним чинником неоднозначним, широкий діяпазон впливу якої лежить між полюсами асиміляційности та індукування внутрішніх струмів самої української культури. Можна по-різному до цього ставитися, але вона глибоко увійшла в життя українського суспільства, і українська культура мусила виживати в масованому оточенні російської.

Така глибока культурна залежність виходить за межі нормальної взаємодії і містить у собі загрозу утривалення колоніяльного культурного статусу вже і всупереч політичним обставинам. Водночас у перспективі вимальовуються і нові небезпеки, породжені механічним перейманням зразків західної мас-культури.

Продовження буде.

Аркадія Оленська-Петришин

Крим: два заповідники

Природа південного Криму, в околиці Ялти, де знаходиться заповідник лісу, є неймовірно чудова. На перший погляд вражають могутні скелі, які здається, звисають над морським побережжям, рясна середземноморська рослинність і Чорне море. Скелі і море набирають різнорідних і завжди драматичних видів із змінами освітлення сонцем, як також, коли є буря і дощ.

Першого ранку нашого перебування у Лапсах, на захід від Ялти, була сонячна погода і чисте і прозоре повітря, у якому скелі вражали своєю стрімкістю і блискучістю. Вони видавалися більш монументальними ніж ті, які я досі бачила над побережжями морів і океанів, а море сріблисто і привабливо відбивало соняшні проміння кримського ранку. Між скелями і морем смуга зеленого побережжя виглядала вузенькою, майже незначною. Зблизька, однак, ця рослинність вражала своєю різнорідністю, бо поруч росла зелень з помірковадних кліматів, як також несподівано — дивовижні кактуси з середземноморських смуґ. Структуру цій буйній рослинності надають стрімкі кипариси, які є важливим темнозеленим елементом кримського причорноморя. Вони вже давно відросли від того часу, коли це Сталін наказав вирубати їх всіх, бо вони видавалися йому сумними. В різних частинах дня рослинність, як і скелі та море набирають все інших форм і кінчаються кольоритом і драмою західного сонця.

Лісову частину заповідника не можна оглядати — до нього не допускають, бо є постійна небезпека пожеж. (Вогні, до речі, вже знищили велику частину лісу). Із посередніх джерел знаємо, що заповідник складається з чотирьох смуг рослинности і що в ньому багато підземних рік і глибоких печер. Знаємо також, що в заповіднику лісу знаходиться більше тисячі різних рослин, багато родів звірят, один із найбільших між ними — це лис. У цьому заповіднику є теж багато різнорідних птахів.

На тлі могутніх кримських скель і рясної рослинности на цьому ж південному побережжі Чорного моря, у містечку Алупка, знаходиться також палац колишнього генерал-губернатора Міхаїла Воронцова. Палац був побудований у першій половині XIX сторіччя, за проєктом англійського архітектора Едварда Блора в неоготичному стилі, який в той час був дуже популярний, особливо в Англії. Зовнішній вид замку, із вежами і готичними оздобами, навіває враження якоїсь романтичної фортеці. Південна частина палацу, із видом на Чорне море, побудована в мавританському стилі, вже після кримської війни в другій половині XIX сторіччя, включає написи по-арабськи про могутність Аллаха.

Палац, який денно оглядають сотні відвідувачів, вражає розкішністю і багатством. Він включає великий внутрішній зимовий город із екзотичною рослинністю, 150 кімнат з багатством картин, скульптур та інших скарбів з цілого світу, що унагляднює близькі контакти Воронцова з різними країнами Европи і Азії. Мистецька колекція включає картини і скульптури російських мистців, як також Левицького і Боривиковського, які ще далі фігурують як „російські" мистці, як також багато праць мистців із Західньої Европи.

Під час Ялтинської конференції у палаці зупинився Черчіль, як також відбувалися деякі сесії конференції. До речі ґіди, які супроводять відвідувачів по палаці пояснюють лише російською мовою і ще далі пропагують російську історію і культуру. Все це, як і зразкову упорядкованість, отримують, правдоподібно, фонди української держави.

В той час, коли багато інших заповідників, особливо історичних і природничих, на південній Україні запущені, без відповідних знаків чи будь-яких інформативних брошур; та й взагалі важко дібратися до них болотистими дорогами. Для відвідувачів палацу Воронцова, натомість є й брошури з кольоровими репродукціями і добре поінформовані ґіди, а оглядати палац можна тільки в капцях з матерії, щоб не ушкодити підлог.

Що ж, контрасти в пошані до спадщини великі. Треба надіятись, що інші заповідники України піднесуть до рівня палацу Воронцова.

(Закінчення на стор. 3)

Ярослав Гайвас

ЧИ ПЕРЕЛІМ?

I

Незавидна доля українців, які живуть у Росії, мабуть немає рівня у світі. Все, що має характер українського, національного, було там придушене, відштовхуване, або навіть у різних періодах докорінно знищуване як російськими владними чинниками, так і елементами російського суспільства. Мова, школа, товариства, видавання книг та періодиків, навіть пренумерата періодиків і надсилання таких з України. На протязі довгих століть, особливо в добі совєтського режиму, всьому українському фактично було видано присуд смерти, а дозволені були тільки в тому власне останньому періоді тільки партійно-урядові „показухи", які влаштовувано періодично у Москві, рідко в інших містах з очевидними пропаґандивними цілями. Тотальний і всеобіймаючий курс був на денаціоналізацію та російщення.

Відродження української держави і нові віяння у світі не могли не заторкнути великого російського комплексу. Поволі, з перервами та чималими перешкодами дух нового часу завітав до українців у Москві і Росії. Без сумніву ролю великого каталізатора у тому напрямі відіграло відродження української держави. А маніфестацією цього був Конґрес Українців Російської федерації, що відбувся у Москві 23-го—25-го жовтня ц. р. Хоч мало було шуму про нього в засобах масової інформації, але з його перебігу, ухвал, з черги інших, скажім сателітних виступів та імпрез в часі і перед Конґресом ясно, що його ініціятори та організатори не лише добре попрацювали, але мали добре з'ясовані його цілі, засяг та розмах. Усе це створило передумови для того, щоб той Конґрес був початком перелому в житті багатомільйонової української спільноти в цій країні. Чи станеться цей перелім, залежатиме від дальших зусиль, цілеспрямованости і засобів, що їх осягне ця спільнота та її провід. А покаже це вже недалеке майбутнє, бо саме тепер особливо пригідні умовини для цього.

Відродження української спільноти може буде мати місце тоді, коли воно не обмежиться до невеликого числа осередків, але обійме цілий великий простір Російської федерації. Власне Конґрес у високій мірі заповів це. З'їхалися, бо представники від Карелії до Владивостоку і Камчатки і в унісон заявили своє рішення зробити все можливе, щоб таке відродження стало фактом. Одначе не можна аж ніяк не усвідомлювати великих труднощів на цій дорозі. Насамперед простір: від Карелії і до Камчатки. Брак тісніших тривалих зв'язків, взагалі нелегка піонерська робота: Навіть число українських переселенців у Росії. Процес примусових, а відтак добровільних переселень тривав сотні років. Один з останніх совєтських переписів населення в колишньому СССР виявив, незважаючи на відомі офіційні і партійні умови, що українців було близько 7 мільйонів поза Україною. Одначе та велика людська маса аж досьогодні піддана усім найпростішим і найрафінованішим засобам зменшити її, розкласти і ослабити зсередини, позбавити її всіх можливостей унутрішнього пов'язання, навіть інформаційних контактів, а тим більше співпраці. І тому Перший Конґрес Українців у Москві був сам по собі переломом у їхньому житті. А створене ним центральне та обіймаюче увесь простір цієї федерації, в якому взяли близько 150 формальних та уповноважених представників від осередків числом 42 і численні гості — „Об'єднання Українців у Російській федерації — це направду велике діло.

Продовження буде.

„ШОВКОВА" РУСИФІКАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДІЯСПОРИ

(Уривки із брошури авторства Романа Сербина і Ярослава Харчука, яка появилася в Монтреалі 1993 року)

III

З причин найкраще відомих їм самим, літератори перекладали ім'я відомого письменника на українську мову не з американського оригіналу, а калькували його з російської транслітерації — Хемингуей. Зауважмо, що в російській мові така транслітерація є нормальною, бо відповідає російській звуковій системі. Не маючи фонеми [ґ], росіяни мусіли вибрати між найближчими звуками, себто [г] і [х]. Розуміється, що [г] є ближчим до [х] ніж до [ґ] і тому цілком слушно писати в російській мові Хемингуей [хемінґуей]. Але ж причому ж тут Хемінґуей в українській мові, коли вона має і „г" і „ґ"? Мусить дуже легко прийматися „шовкова русифікація" (це вже не Валуєвська-погромницька!), коли одна з провідних постатей українського відродження могла нас запевняти, що „до Хемінґуея так вже привикли в Україні, що міняти неможливо". А що вже казати про рукою написаний заголовок в „Літературній Україні", „Гуд бай Америко, гуд бай".

Правда, трапляється і правильна транслітерація „h" на „г": Hamilton — Гамілтон, Harvard — Гарвард, Hitler — Гітлер, та „напівспечений" Гамбурґ — Hamburg (повинно бути Гамбурґ). Але й тут заслуга не українських мовознавців, бо це ще одна калька з російської. Справа в тому, що російський правопис давніше засвоєні слова з буквою „h" часто транслітерує через „г", тобто з вимовою [г]: Гитлер, Гарвард, Гамилтон, Гамбург, що звучать відповідно як [Гітлєр, Ґарвард, Ґамілтон, Ґамбурґ]. А за росіянами й українці, як приїжджають з України, часто вимовляють „Ґамілтон" і „Ґарвард"...

Англійська буква „w" та українська фонема [у]

Hemingway може нам послужити для ілюстрації ще однієї аномалії англійсько-української та українсько-англійської транслітерації. Подібно до проблеми з передачею звуків [ґ], [г], [х], панує непорозуміння з приводу фонем [в], [ў].

В українській мові пишемо слово „вовк", уживаючи два рази ту саму букву „в", але фонетично чуємо два різні звуки, які представляються фонемами [в] та [ў] — [воўк], які в білоруській мові пишемо двома різними букавами „в", „у", а в українській лише однією буквою „в". В російській же мові є лише один звук [в] і лише одна буква „в".

В англійській мові, так як і в українській і білоруській, є два подібні звуки, які відповідають українським і білоруським [в] і [ў]. При тому англійська мова, подібно до білоруської (але на відміну від української) на ці звуки має дві різні літери, — „v", „w".

Підсумовуючи, співвідношення фонем і літер у названих трьох мовах можна представити наступною таблицею:

Таблиця II: Фонеми [в], [ў], [у] та відповідні букви в чотирьох мовах

Мова	фонема*	буква	фонема*	буква	фонема*	буква
Укр.	[в]	„в"	ў	„в"	у	„у"
Білор.	[в]	„в"	у	„ў"	у	„у"
Англ.	[в]	„v"	ў	„w"	у	„oo"
Рос.	[в]	„в"	ў	—	у	„у"

**Умовні знаки фонем тут вжито українські*

Знову ж таки, з цієї таблиці можна зробити декілька висновків щодо транслітерації з української мови на англійську і навпаки:

1. З англійською буквою „v" немає проблеми в транслітерації на жодну зі східнослов'янських мов — їй точно відповідає буква „в".

2. Тому що в російській мові звук [ў] взагалі не існує, то там може бути оправданим транслітерація англійської букви „w" російською літерою „у". В російській мові переклад Oscar Wilde — Оскар Уайлд, чи Watergate — Уотергейт має сенс.

3. В українській мові, де „в" не раз вимовляється як [ў], так як англійська буква „w, найкраще перекладати „w" через „в" — [ў]. В деяких позиціях це „в" будуть правдоподібно вимовляти як [в] замість [ў]: Вайттрорс Веллс, але все ж такий компроміс кращий, ніж „совєтські" варіянти Уайтхорс, Уеллс. Завважмо, що французька мова при запозиченні чужих слів з буквою „w" часом вимовляє їх як [в]:„wagon", а часом як [ў] „Washington". Ще одним можливим способом передачі „w" у деяких позиціях було б подвійне „вв" — Вворен, Оввен — як у словах „ввічливий, „вважати", „співвітчизник", „заввага". Тут була б візуальна подібність до „w" як злиття двох „v")

В українських словниках, друкованих за совєтського режиму, знаходимо деякі виїмки до транслітерації „w" — „у": Walter Scott, наприклад, перекладається як Вальтер Скотт. Але знову ж таки, це не заслуга українських мовознавців, а лише ще одна калька з російської мови (так в Росії переклали це ім'я в XIX ст. — мабуть з німецької мови — й таким воно залишилося в російській мові по сьогодні).

Транслітерація латинських „i" та „y" та проблеми з „і" і „и"

Дотепер ми обговорювали проблеми з деякими приголосними звуками. Не менше таких проблем — якщо не більше — із голосними [і], [и] української мови. Діяспора вирішила віддавна транслітерувати їх через „i", „y". Це правда, що фонеми, подібні за звучанням до [w], проявляються іноді у англійській (північноамериканській) та французькій мовах: прислухаймося, наприклад, до слів sick, bit, pit, чи французьких mélanger, déranger. Але заради уніфікації правописної практики ми передаємо „и" тільки через „y". ... Ми — та всі. Знову ж таки, зрусифіковані українці на батьківщині звертаються спочатку за „перекладом" до мови „старшого брата", а вже після того транслітерують свої прізвища та власні назви на західні мови. Тому й бачимо на їхніх візитних картках, у їхніх англомовних газетах (а згодом побачимо, мабуть, і в їхніх нових пашпортах) такі дивовижі, як Pilipchuk, Zhitomir та інше. Гірше того — прізвища, які закінчуються на ий, спочатку русифікують, а потім подають зросійщений варіянт для закордонного вжитку. Тому й бачимо такі дивовижі як Lanovoy, Berezhnoy. Не милують вони і нас, діяспорних. Співавтор цієї статті вже бачив, наприклад, своє прізвище у варіянті Serbin, а пізніше уже в українській мові як Сербін.

Продовження буде.

Олімпійська збірна України зимових видів спорту потребує нашої підтримки

Вже розпочалася збіркова акція пожертв на підтримку олімпійської збірної України. Згідно з проханням НОК України, Провід Української Спортової Централі Америки і Канади вирішив перейняти частину фінансових зобов'язань, які з огляду на важкий економічний стан України, Міністерство Молоді і Спорту не всилі покрити. З нагоди розпочатої збіркової акції Провід УСЦАК видав спеціяльний заклик до симпатиків спортової України, в якому читаємо:

„В першу чергу дозвольте зложити вам щиру подяку за попередні пожертви на Фонд Відродження Спорту в Україні, як і Стипендійний Фонд Оксани Баюл. Завдяки цим пожертвам спортова Україна приспішено вийшла на міжнародну спортову арену, на якій прославляє свою самостійну державу під рідним блакитно-жовтим прапором. На численних спортових аренах, стадіона, водних басейнах і залях усіх континентів світу, все частіше лунають мелодії нашого національного гимну „Ще не вмерла Україна..." на честь славних українських чемпіонів — Сергія Бубки, Оксани Баюл, Віктора Петренка, гокейових, відбиванкових і футбольних дружин і шахових майстрів.

І ось наближається зимова Олімпіяда-94, що, як відомо, відбудеться в місті Ліллєгаммері, Норвегія, в часі від 12—27-го лютого 1994 року. Вперше в історії Україна виступить на цій Олімпіяді як самостійна держава. Вперше олімпійська репрезентація України на рівні з іншими репрезентаціями багатьох країн світу виступить під рідними знаменами. Є можливість, що і на цій найбільшій спортовій імпрезі світу буде підніматися високо український прапор, а на честь наших чемпіонів лунатиме гимн України.

На жаль, існує теж загроза, що ця можливість може залишитися для нашого народу в Україні і нас в діяспорі — порожнім бажанням. Як відомо, Україна тепер знаходиться у важких економічних обставинах і її державна скарбниця не є спроможна покрити усі кошти олімпійській репрезентації. Згідно з поданим коштористом НОК України, повна сума оплат висилки українських олімпійців до Норвегії виносить 600, 000 дол. Ось і тому НОК України звернувся з просьбою до УСЦАК.

Розглянувши і обговорив ши цю просьбу НОК України, Провід УСЦАК рішив негайно перепровадити над звичайну збірку пожертв на потреби олімпійської репрезентації України. З поданого кошторису фінансових потреб НОК України, Управа УСЦАК вибирала три проєкти, які буде спонзорувати:

А) оплату переїзду літаком Київ—Осльо для 76 осіб в сумі 32,680 дол.;

Б) придбання для НОК України радіотелеграфної апаратури, радіо-телефонів в сумі 4,283 дол.;

В) харчування олімпійців, їх тренерів і офіційних осіб в сумі 28,000 дол.

Як вже було подано на сторінках преси і в „Свободі" з 28-го вересня ц. р., на конті Фонду Відродження Спорту в Україні є приблизно 39,000 дол., отже йдеться про скромну суму 26,000 дол., яку прагнемо призбирати, щоб оплатити згадані проєкти для олімпійської репрезентації України.

Приємно, що до складу олімпійської збірної України прагнуть ввійти випробувані світові і олімпійські чемпіони Оксана Баюл і Віктор Петренко (вони в днях 23—24-го жовтня в м. Далласі, ЗСА, знову виграли чемпіонати турніру найсильніших фіґуристів світу). Немає сумніву, що вони, як і інші українські фіґуристи, саночники, лещатарі, намірені гідно зарепрезентувати самостійну Україну і здобути для неї золоті медалі.

Як справжні приятелі спортової України, усі ми зобов'язані в якийсь спосіб причинитися до їхнього успіху. Найкраще, що ми можемо зробити, власне допомогти фінансувати вже вибрані УСЦАК проєкти. Тому просимо усіх симпатиків олімпійської України вислати на вже існуючий Фонд Відродження Спорту в Україні хочби навіть найменшу пожертву. Час наглить і вже залишилося тільки три місяці до зимової Олімпіяди в Норвегії.

Чеки просимо висилати на адресу: USCAK—Fund for the Rebirth of Sports in Ukraine, 680 Sanford Ave., Newark, N. J. 07106.

Відгук НОК України

Дня 19-го жовтня ц. р. на адресу УСЦАК наспів факсом лист від НОК України в якому, між іншим, написано:

„Вельмишановному панові М. Стебельському, голові УСЦАК.

Дорогий Мироне! Прийміть щирі вітання і сердечну подяку за факс. НОК України з великою вдячністю приймає ухвалу УСЦАК і Дирекції Фонду Відродження Спорту в Україні про спонзорування участи збірної України у зимових Олімпійських іграх в Норвегії. Просимо передати подяку за допомогу усім прихильникам розбудови Олімпійського руху в Україні.

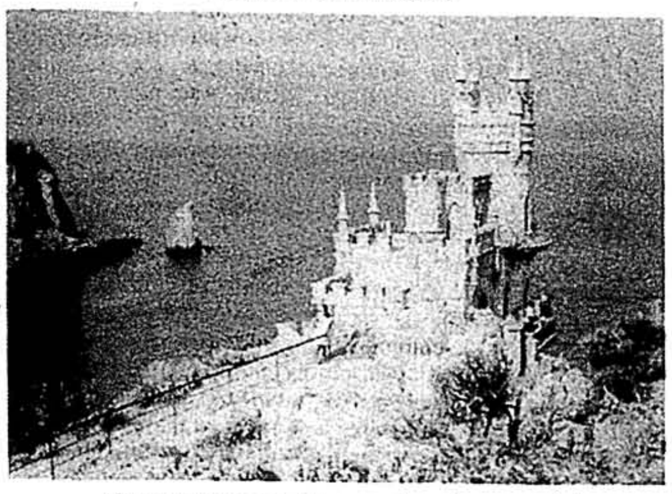
Переказ коштів авіокомпанії можна буде здійснити після остаточного вирішення цього питання. Переговори з авіокомпаніями ведуться. Добові (покриття коштів за харчування, — О. Т.) слід виплатити безпосередньо в Норвегії через Вашу довірену особу, можливо відкривши конто в банку Олімпійського селища в Ліллєгамері. Фонди для забезпечення телекомунікаційними зв'язками краще використати для придбання п'яти радіопереговорних рацій зразку: Тайп Моторола ҐПЗОО Рейдіюс. Для цього просимо, при Вашій згоді, переказати п'ятдесят тисяч австрійських шилінґів, що виносить біля 4,167 американських долярів на конто фірми „Сноу" в банку БТВ Інсбрук для НОК України. Наші представники зможуть їх одержати безпосередньо в фірмі. Таке рішення є доцільне з огляду на те, що служитимуть нам ці рації і після Олімпійських ігор.

З щирою повагою до Вас і Ваших побратимів.

В. Кулик, перший віцепрезидент НОК України.

Крим: два заповідники

(Закінчення зі стор. 2)

Південний берег Криму. Ластівчине гніздо.

Верховна...

(Закінчення зі стор. 1)

вих Реформ Володимир Лановий під час недавньої зустрічі з молодими політиками України сказав, що „треба займатися власною валютою, а не шукати ворогів, не забороняти доляр, а здійснювати економічні реформи". Він додав, що в Україні немає активного розвитку підприємництва, бо недержавні підприємства не мають доступу до ресурсів, які вони могли б втілити у продукти праці. Приміщення, земля, обладнання і кредити здебільшого доступні державним підприємствам. Різний також доступ до валюти. Державні підприємства купують доляри через „Промінвестбанк" за курсом 5.970 карбованців, а продають на біржі за 25—29,000 карбованців. В. Лановий вважає, що Україна за внутрішньою нестабільністю посідає друге місце після Грузії серед країн СНД.

Координаційний Комітет Допомоги Україні (ККДУ)
Українська Американська Координаційна Рада (УАКР)
Український Конґресовий Комітет Америки (УККА)

запрошують українське громадянство на

ДОПОВІДЬ

гостей з Києва

Михайла Слабошпицького

Генерального Секретаря Української Всесвітньої Координаційної Ради (УВКР) і

Юрія Кудріяшева

економіста УВКР

ТЕМА ДОПОВІДІ:

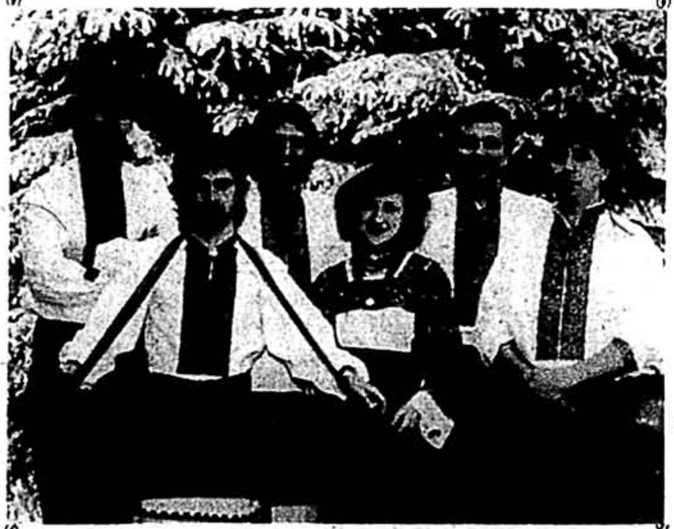
ПІДГОТОВКА ДО ВИБОРІВ В УКРАЇНІ І ШАНСИ ДЕМОКРАТІВ

Доповідь відбудеться

в середу, 17-го листопада ц. р., о год. 6-ій веч. у великій залі Українського Народного Дому

140 Друга авеню в НЮ ЙОРКУ

Народний артист України
Назарій Яремчук
заслужений артист України, композитор
Павло Дворський
Ансамбль "СМЕРІЧКА", дует "ПИСАНКА"
з програмою
"Горнусь до тебе Україно!"

Частина прибутку від концертів буде передана на церкву в Україні.

LEHIGH VALLEY, PA. - Friday, November 12th, 8:00 p.m.
St. Josephat's Parish Hall
1826 Kenmore and W. Union Blvd., Bethlehem, PA.

TRENTON, N.J. - Saturday, November 13th, 6:00 p.m.
St. Josephat's Parish Hall
1195 Dutz Ave.

CHESTER, PA. - Sunday, November 14th, 1:00 p.m.
Holy Ghost Church Hall, 3015 W. 3rd St.

PHILADELPHIA, PA. - Sunday, November 14th, 5:00 p.m.
Ukrainian Educational and Cultural Center, 700 Cedar Rd.

NORTH PORT, FL. - Wednesday, November 17th, 7:00 p.m.
Oseredok Sviatoho Andriya (Осередок св. Андрія)

HOLLYWOOD, FL. - Thursday, November 18th, 7:30 p.m.
Ukrainian Cultural Center, 2850 Taylor St.

ASTORIA, N.Y. - Sunday, November 21st, 1:00 p.m.
Holy Cross Parish Hall, Long Island City

CHICAGO, IL. - Friday, November 26th
St. Andrew's Ukrainian Orthodox Church
300 E. Army Trail Rd., Bloomindale, Ill.

CHICAGO, IL. - Saturday, November 27th
St. Volodymyr and Olha Church Hall
739 N. Oakley Blvd., Chicago, Ill.

INDIANA - Sunday, November 28th
St. Josephat Ukrainian Catholic Church Hall
Ridge Rd. and White Oak, Munster, Idiana

YOUNGSTOWN, OH. - Tuesday, November 30th, 7:30 p.m.
St. Peter and Paul Orthodox Center
1025 N. Belle Vista Ave., (West-side)

WASHINGTON, D.C. - Saturday, December 4th, 7:30 p.m.
St. Andrew's Ukrainian Orthodox Cathedral
15100 N. Hampshire Ave., Silver Springs, MD

NEW YORK CITY - Sunday, December 5th, 2:00 p.m.
Ukrainian National Home (Big Hall)

Союз Українок Америки
Окружна Управа в Ню Джерзі

запрошує громадянство на

„ДЕНЬ СОЮЗЯНКИ"

полуденок присвячений 50-літтю існування журналу СУА

НАШЕ ЖИТТЯ

яке відбудеться

в неділю, 28-го листопада 1993 року о год. 3-ій по пол.

в RAMADA HOTEL, Rt. 10, E. HANOVER, N.J.

Вступ: 30 дол.

Просимо зголошуватися до дня 18-го листопада 1993 р. до М. Полянської — (908) 290-2265

Крайова Пластова Старшина в ЗСА

повідомляє зі сумом усіх пластунів, що в дні 6-го листопада 1993 року засіла в колі своїх друзів при Вічній Ватрі

пл. сен. кер.

АННА КОРЕНЕЦЬ

довголітня пластова провідниця, одна із основниць тайного Пластового Центру, член Головної Пластової Старшини, Головної Пластової Ради, а в ЗСА член Крайової Пластової Старшини і Крайової Пластової Ради в 60-их роках, відзначена за свою визначну пластову працю найвищими відзначеннями св. Юрія в золоті і Хрестом Заслуги.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в суботу, 13-го листопада із церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж. на український православний цвинтар св. Андрія Первозванного у С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що в суботу, 6-го листопада 1993 р. відійшла у вічність

наша найдорожча

СЕСТРА І ТЕТА

бл. п.

АННА КОРЕНЕЦЬ

довголітня пластова провідниця

ПАНАХИДА в п'ятницю, 12-го листопада 1993 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин, Юніон, Ню Джерзі.

ПОХОРОН в суботу, 13-го листопада в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., а опісля на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишені у смутку:

сестра — МАРТА ПРИЙМА зі синами:
ЮРІЄМ і
ІГОРЕМ з родиною

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і громадянством, що в неділю, 7-го листопада 1993 р. після довгої недуги упокоївся в Бозі на 82-му році життя

наш найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО І ДІДО

бл. п.

Ю. Маріян Борачок

довголітній пластовий і громадський діяч в Баффало, Н. Й., нар. в селі Ілавчі, Теребовельського повіту в домі Марії (з Бачинських) і отця Юліяна Борачка.

Похоронні відправи:

ПАНАХИДИ були відправлені в понеділок і вівторок, 8-го і 9-го листопада в похоронному заведенні Melven Sliwinski, Баффало, Н. Й.

ПОХОРОН відбувся в середу, 10-го листопада з церкви св. о. Миколая на цвинтар св. Матея в Баффало, Н. Й.

В глибокому смутку:

дружина — ЯРОСЛАВА з дому ВОЛЧУК
доньки —
АРИСТИДА з мужем о. дияконом ТЕОФІЛЕМ СТАРУХОМ та дітьми — АНАСТАЗІЄЮ та АДРІЯНОМ
ІРИНА БОРАЧОК
син — ОЛЕГ БОРАЧОК
та ближча і дальша родина в ЗСА та Україні

УВАГА! УВАГА!

Пригадується, що

Посмертні повідомлення

до поміщення в щоденнику „СВОБОДА"

приймаються тільки до години 8:30 ранку,

якщо родина бажає їх мати надрукованими того самого дня.

ВІДДІЛ ОГОЛОШЕНЬ

Помолімся за наших друзів.

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

за спокій і вічну радість душ померлих добродіїв Фонду Катедр Українознавства.

Впреп. о. декан Петро Огірко відслужить Заупокійну Святу Літургію у вівторок, 16-го листопада 1993 року, о год. 8-ій ранку, в УКЦеркві Покрови Пресвятої Богородиці, в Озон Парку, Н. Й., за блаженної пам'яті:

ВІРУ САВЧУК ОЛЯНТАС
ІВАНА ГАЛАВАЯ
д-ра РОМАНА ГОЛІЧЕКА
РОМАНА ДАНИЛЮКА
інж. МАКАРА КАПЛИСТОГО
ОСИПА МАРУСЯКА
о. МАКАРА МИХАЙЛОВА
ОЛЬГУ МИХАЛОВИЧ
ОЛЕКСАНДРА МОЦЯ
КАТЕРИНУ СЛИВКУ
д-ра ВАСИЛЯ СОКОЛИКА
АНТОНА ЯВОРСЬКОГО
о. ЯКОВА ЯХНА
ЕВСТАХІЮ ЯХНО
ОЛЬГУ ЯХНО
БОГДАНА ЯХНА
ЕВСТАХІЯ ЯХНА
ЯРОСЛАВА ЯХНА
МИРОСЛАВА ЯХНА
ВОЛОДИМИРА ЯХНА

Всіх жертводавців ФКУ просимо про молитви за померших наших друзів. Помоліться в часі відправи Заупокійної Богослужби, щоб поєднатись з нами в поході молитов до Всевишнього за тих, що творили добро.

Вічна пам'ять померлим добродіям ФКУ!

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА (ФКУ)

ПОДЯКА

З волі Всевишнього, по довгій і важкій недузі, 17-го серпня 1993 р. відійшов у вічність

бл. п.

Остап Савчинський „Медвідь"

Похоронні відправи відбулися 21-го серпня ц. р., в церкві св. Юра в Ню Йорку, а відтак тіло спочило на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Брук, Н. Дж. Родина покійного, цією дорогою, висловлює подяку: оо. деканові Ю. Бінковському і Т. Прокопову, за відправлення Панахиди. Особливо дякуємо о. Левові, ЧСВВ, за відправлений Парастас, Служби Божої і глибоко-зворушливі прощальні слова, в похоронному заведенні і в церкві.

Рівнож дякуємо за прощальні слова д-рові Б. Ковалеві від Стрийського Комітету, ред. М. Галіву від НТШ, Б. Кузишинові від пл. Куреня „Червона Калина", В. Корназі від Пластової Станиці, Ню Йорк і М. Нестерчук.

Щиру подяку висловлюємо д-р Олі Данилів, за її материнську опіку, в часі довгого побуту покійного в лікарні. За відвідини в лікарні дякуємо: В. Буцякові, членам загону „Червона Калина", д-р Я. і І. Падохам, Е. і М. Мілянич, І. Нинці, М. Гошовському.

Рівночасно дякуємо дияконові Ю. Малаховському, за його духовну опіку хворого. Наша окрема подяка пластунові М. Лозинському за переведення збірки на Пласт в Україні та зорганізовання почесної стійки пластунів загону „Червона Калина", в часі похоронних відправ. Велика подяка загонові „Червона Калина", що подбав про китицю живої червоної калини (привезеної з Гантеру), якою покрито домовину покійного.

Дякуємо похоронному заведенню Петра Яреми, за зразкове переведення похорону, а Сестрицтву парафії св. Андрія, за приготування Тризни.

Дякуємо родині і приятелям, які зложили співчуття та взяли участь в похоронних відправах по бл. п. Остапові

ПОЖЕРТВИ В ПАМ'ЯТЬ ПОКІЙНОГО ОСТАПА ЗЛОЖИЛИ:

На СВЯТІ ЛІТУРГІЇ: Т. і Р. Бриттан, П. і Т. Гірняк, І. Гуменюк, К. і В. Воловодюк, О. і П. Данилів, О. і Б. Кузишин, Т. і А. Ластовецькі, М. Лозинський, д-р І. і Н. Макаревич, О. і Б. Михайлів, І. і Я. Парахоняк, О. і Б. Савчинські, Е. і Б. Титли, І. і Я. Клим, З. Рудик.

На ПЛАСТ в Україні: Марія Бандера, Дарія Бойдуник, Зірка і Микола Галів, Галина Гірняк, Пелагія і Тарас Гірняк, Богуслава Гнатів, Ольга і Павло Данилів, Софія і Марко Держко, Наталія Загайкевич, Ігор Загайкевич, Володимира і Микола Кавка, Анна Качмарська-Хоманчук, Марта і Орест Качмарський, Іванна і Ярослав Клим, Володимир Корнага, Зорянна Мілянич-Клюфас, Дарія і Юрій Костів, Оксана і Богдан Кузишин, Миролюб Лозинський, Евстахія і Мотря Мілянич, Ольга і Богдан Михайлів, Анна і Василь Натина, Любомира Пежанська, Орест Побігушка, Надія Попель, Андрій Рудик, Зірка Рудик, Стефанія Савчин, Уляна Старосольська, Ольга і Михайло Танський, Богданна і Євген Титла, Наталія і Маркіян Титла, Ірина Чайківська, Ірина і Антін Шафунович, Стефанія Штинда. Разом .... 1,200 дол.

На УКРАЇНОЗНАВЧІ СТУДІЇ при університеті в Гарварді — 250 дол. зложив Ярослав Цюк.

Щиро дякуємо всім за щедрі пожертви в пам'ять покійного Остапа. Нехай милостивий Господь винагородить вас своїми благодаттями.

РОДИНА

Ділимося болючою вісткою, що в понеділок, 8-го листопада 1993 р. після тяжкої недуги упокоївся в Бозі на 38-му році життя

наш найдорожчий

СИН, БРАТ, ВУЙКО І ШВАҐЕР

бл. п.

СТЕФАН МУХА

ПАНАХИДА в четвер, 11-го листопада 1993 р. о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Krovicky McCracken, Линден, Ню Джерзі.

ПОХОРОННА ВІДПРАВА відбудеться в п'ятницю, 12-го листопада о год. 10-ій ранку в церкві св. Івана Хрестителя в Ірвінґтоні, Н. Дж.

Кремація тіла відбудеться в East Hanover, Gate of Haven.

Залишені у глибокому смутку:

мама — АННА
сестра — ДІЯНА з мужем ВАСИЛЕМ і дітьми
ГАЛЯ з РАФАЇЛОМ і дітьми
брат — ІВАН

Замість квітів пожертви прошу складати на Фонд "Center of Hope", Linden, N.J.

У ТУРКМЕНІСТАНІ ВВЕДЕНА в обіг національна валюта — манат. Він став єдиним платіжним засобом на території країни. Один туркменський манат прирівнюється до 500 російських рублів і до 0.5 дол. ЗСА. Один манат становить 100 теннесі.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

НА ШЛЯХУ ДО 50-РІЧЧЯ

„Все іде, все минає — і краю немає", — писав наш пророк Тарас Шевченко. Так минуло на Північно-американському континенті 38 років від часу створення нашими ідейними спортсменами-ентузіястами у 1955 році в Торонто Української Спортової Централі Америки і Канади.

25-літній срібний ювілей існування централі, її широкої корисної праці з кличем „В здоровому тілі — здорова душа" — це доказ здоров'я, це джерело живучости, невмирущости української людини, її тіла і духу. Багатою участю спортових молодечих і центральних організацій, дводенною програмою гідно було вшановано цей ювілей, що сталося 27-го березня 1980 року у прекрасних приміщеннях незаступимої Союзівки в Кетскильських горах, де безперешкодно проходили спортові імпрези й турніри.

Впродовж 38-літнього існування централі створено багато спортових товариств, клюбів, включно з спортовими ланками молодечих організацій. Проте не всі вони витримали пробу життя, лише деякі з-посеред них не похитнулися на бурхливих хвилях подій. Між тими, хто витримав, є ті, котрих ми з радістю називаємо ідейними спортовцями.

Найкраща ідея стане мертвою, якщо віддані справі люди не вводитимуть її у життя. Такі люди серед гущі української еміґрації Америки й Канади знайшлися. Вони у невідрадних умовинах з-перед десятків років зуміли в боротьбі за українську душу винести з рідної землі спортову атмосферу, зуміли понести живий вогонь, який і до сьогодні горить, передаваний молодшому поколінню.

Канада, особливо Торонто, ні кроком не відступала у розбудові та вивченні національних традицій української фізичної культури, працювала нарівні з діячами Америки. І сьогодні, за винятком кількарічного застою, Канада не відстає. З відновленням делеґатури в Торонто у Канаді, завдяки невтомному голові Ярославу Ковалеві, окремим референтам — М. Гарапину, Б. Романову, В. Сибидлу, при співпраці СТ „Україна" та розкинутих у провінції Онтеріо клюбів — в Ошаві, Гамильтоні, Ст. Катерінс, завдяки молодіжним організаціям відбудовуються футбольні, бейзбольні, ґольфові, тенісові, відбиванкові турніри. Цьогорічний турнір, згідно з пляном, відбувся у двох етапах. У днях 31-го липня, 1-го - 2-го серпня при чудовій літній і соняшній погоді започатковано триденний внутрішній ліговий бейзбольний „слов-піч".

Як відомо, з попередніх пресових повідомлень, завдяки любителям канадського спорту 15 років тому засновано добре зорганізовану бейзбольну („слов-піч") лігу, до якої входили 10 клюбів різних назв: „Медведі", „Козакс", „Юкес", „Бурлаки" та інші. Довголітнім головою ліги є бизнесмен Олесь Комарницький. Загальний чемпіонат проводиться в одній з місцевих канадських ліг. Кожного року вважається честю провести всеукраїнський бейзбольний турнір за першість на оселі УНО „Сокіл" над озером Сімко в Гакстоні.

І ось... Від раннього ранку загомоніло на розлогому, вигідному, прекрасно обладнаному майдані оселі, на який вийшли веселі, засмаглі, повні радости молоді спортсмени.

Турнір у присутності голови Філії УНО Р. Шелестинського і голови делеґатури Я. Коваля відкрив і привітав учасників голова бейзбольної ліги Олесь Комарницький, котрий побажав спортсменам успіху, витривалости й джентлменського змагання. Впродовж триденних виснажливих змагань чашу першуна в турнірі виграли непереможні „Скачерс", другим і третім місцем поділилися „Козакс" і „Медведі".

На оселі, повній молоді, впродовж трьох днів змагалися 10 дружин за першість. Гомонів молоддю майдан, змагання були завзяті. Після змагань розважалися, співаючи пісень, танцюючи під звуки оркестри Віктора Ліщини. Підбадьорена вдалим турніром, прекрасною атмосферою на ньому, підбадьорена друзями — колись однокласниками, а сьогодні вже професіоналістами, молодь Канади вирішила зустрітися в майбутньому році на спортових майданах з українською молоддю Америки.

Всемогучий Бог післав також прекрасну, сонячну погоду 21-го і 22-го серпня, в яких відбувся другий етап турніру. На старт вийшли його учасники: СТ „Україна" СК „Карпати" — Торонто, Спортова ланка при церкві св. Юрія — Ошава, 16 тенісистів з Торонто, Гамильтону, Ошави; дружини відбиванки церкви св. Юрія, „Шлях перемоги" — Гамильтон, СТ „Україна", МУНО — Торонто, УАСТ „Черник" — Дітройт, „Дніпро" — Ошава. Точно о год. 10:30 канадським і американським гимнами був відкритий турнір. Полум'яне слово сказав колишній видатний спортсмен, сьогодні голова КУК інж. Ярослав Соколик, у супроводі видатного спортового професіонала Олександра Скоценя, голови делеґатури Ярослава Коваля, голови УНО Романа Шелестинського, гостя з Америки голови УСЦАК — Захід інж. Володимира Кізими та голови СТ „Україна" Евстахія Габи, численних колишніх змагунів СТ „Україна", УСК „Тризуб".

Голова КУК у короткому слові привітав спортову молодь і з'ясував мету тутешніх українських турнірів, побажав витривалости в спортовій боротьбі й дружньої атмосфери. Після цього провідних турніру Ярослав Коваль звернувся до сеньйора українського футболу О. Скоценя, щоб почесним ударом у м'яч започаткував футбольну зустріч. Перша футбольна гра відбулася між торонтонськими „Карпатами" і спортсменами церкви св. Юрія з Ошави. Перша половина матчу пройшла з рівними силами дружин, одначе в другій половин ошавці були вимушені визнати перемогу за торонтонцями, які виграли 4:1. Єдиного ґоля для ошавців чудовим ударом здобув молодий священнослужитель о. Михайло Лоза — душа команди.

Після цього матчу на майдан вийшли (доріст) збірна Української Молодечої ліги з Торонто, яка мала боротися з УАСТ „Черник" — Дітройт (єдина дружина доросту із ЗСА). Це були симпатичні, добре зорганізовані, завзяті 11—12-річні хлопці, а між ними, зовсім не відстаючи технічно від них, одна дівчинка серед дружини Дітройт. Дітройтці неспроможні були протиставитися вишколеним, зіграним, досвідченим репрезентантам молодечої ліґи. Незважаючи на великі зусилля і надзвичайну заанґажованість, дітройтці програли високо 6:0.

Тим часом від самого ранку на тенісних майданах відбувалися сінґлові (особові) тенісові гри під керівництвом Ліди й Богдана Романових. Неподалік відбувалися відбиванкові змагання під керівництвом професійного судді Олександра Павлова.

По полудні „Карпати" зіграли другу футбольну туру з попереднім противником — ошавською молоддю церкви св. Юрія. І цим разом ошавці зазнали поразки 3:1. Після матчу голова Відділу КУК Я. Соколик вручив чашу перемоги „Карпатам". В другому післяобідньому матчі між збірною Української Молодечої Ліґи і УАСТ „Черник", витривалий, надзвичайно здисциплінований дітройтський доріст мусів визнати перемогу канадців 4:0. Чашу перемоги вручив О. Скоцень витривалим молодим футболістам збірної Української Молодечої Ліґи. На спомин юним спортсменам УАСТ „Черник" фундатор Микола Мельник вручив примірники „Історії України" Антона Лотоцького. Гості з Дітройту обдарували торонтонців гарними клюбовими емблемами УАСТ „Черника".

У тенісовій боротьбі до фіналу ввійшли В. Фабієвський з Ошави та І. Ігнатович з Торонто. Перший день закінчився молодечою танцювальною забавою, з пристрасними співами повстанських пісень у відкритому павільйоні, на свіжому повітрі на березі принадного озера Сімко під звуки чудової оркестри „Соловей" Віктора Ліщини.

Другий день, у неділю почався у місцевій каплиці Службою Божою проведеною колишнім спортсменом чортківської УСК „Чайка" о. О. Гошуляком, котрий поблагословив початий турнір і побажав змагунам дружньо боротися. Після обіду репрезентації обох дружин: „Карпати" — св. Юрія і СТ „Україна" розіграли фінальний матч. Переможцем стала СТ „Україна" з рахунком 3:1, нагороджена чашою власником „Чолкан Іншуренс" Ярославом Ковалем.

Змагання тенісистів проходили в напруженій, але чистій атмосфері особливо між двома претендентами до пальми першенства: В. Фабієвським та І. Ігнатовичем. У фіналі в обосторонніх намаганнях викінчити противника своєю аґресивністю, наданням тону, гри, технічно кращий В. Фабієвський здобув чудову чашу „Ком'юніти Траст Ко". На відбиванкових майданах у дводенних цікавих змаганнях чашу першуна, фундатором якої була українська Кредитова Спілка, виграла СТ „Україна" з Торонто.

У загальному, турнір пройшов досить успішно. Всі місцеві дружини, учасники турніру (за винятком оправданого у неявці ошавського „Дніпра"), виявили бажання в майбутньому взяти участь у цьому традиційному турнірі. Однак болюче вражав факт відсутности заздалегідь запрошених гостей з американських українських осередків. Вони не тільки не приїхали, але й не були ласкаві навіть повідомити про свою відсутність.

Завдяки голові УСЦАК — Захід інж. Володимиру Кізимі, що доклав багато зусиль для прибуття єдиної із ЗСА команди УАСТ „Черник", яка з чудовим клюбовим прапором, організовано з батьками, під опікою тренера Тобянського та голови Товариства Кристіяна Шелая доклали труду з батьківською посвятою звеличали цей на скору руку (з приводу неучасті інших дружин) перегрупований турнір. Канадська делеґатура висловлює чирниківцям щиросердечну подяку.

Особлива подяка належиться голові Філії УНО Р. Шелестинському і цілій управі УНО за безкоштовне надання спортових майданів й за покриття коштів турніру. Подяка теж належить спонсорам трофеїв — „Ком'юніти Траст", Українській Кредитовій Спілці, „Чолкан Іншуренс Ко", як теж Уляні Стек — фотокореспондентові турніру. Сердечна подяка також для всіх учасників турніру.

Олександер Скоцень

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 19-го ЛИСТОПАДА 1993 р.

Пассейк, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42-го Відд. о год. 7-ій веч. в УНДомі при 237 Hope Ave. Є важні справи, просимо членів взяти участь. Приєднуйте нових членів до УНСоюзу. — В. Марущак, рек. секр.